

УДК 681.518.54

Голуб М.О. магістр спеціальності 193 Геодезія та землеустрій

Науковий керівник: Рябчій В.В., професор кафедри геодезії

Національний технічний університет «Дніпровська політехніка», м. Дніпро, Україна

НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗАСТОСУВАННЯ БЕЗПЛОТНИХ ЛІТАЛЬНИХ АПАРАТІВ ДЛЯ ТОПОГРАФО-ГЕОДЕЗИЧНИХ РОБІТ

Відповідно до Повітряного кодексу [1], безпілотне повітряне судно – будь-яке повітряне судно, що експлуатується або розроблене для експлуатації автономно чи яке пілотується дистанційно без пілота на борту. Відповідальна фізична особа, яка здійснює керування безпілотним повітряним судном або слідує за його маршрутом і має доступ до органів управління є дистанційним пілотом. Отже, ця особа стає користувачем повітряного простору України, що в свою чергу накладає відповідальність за дотримання норм і правил, які встановлені Повітряним кодексом [1] та іншими нормативно-правовими актами України щодо використання повітряного простору.

Відповідно до вимог Авіаційних правил України [2], під час виконання польотів заборонено:

- перетинати державний кордон;
- виконувати польоти в заборонених зонах (рис. 1);
- наближатись на близьку відстань до пілотованої авіації та злітно-посадкових майданчиків;
- заборонено виконувати польоти над скупченнями людей та над місцями щільної забудови;
- висота польоту не має перевищувати 120 м над поверхнею землі (води).

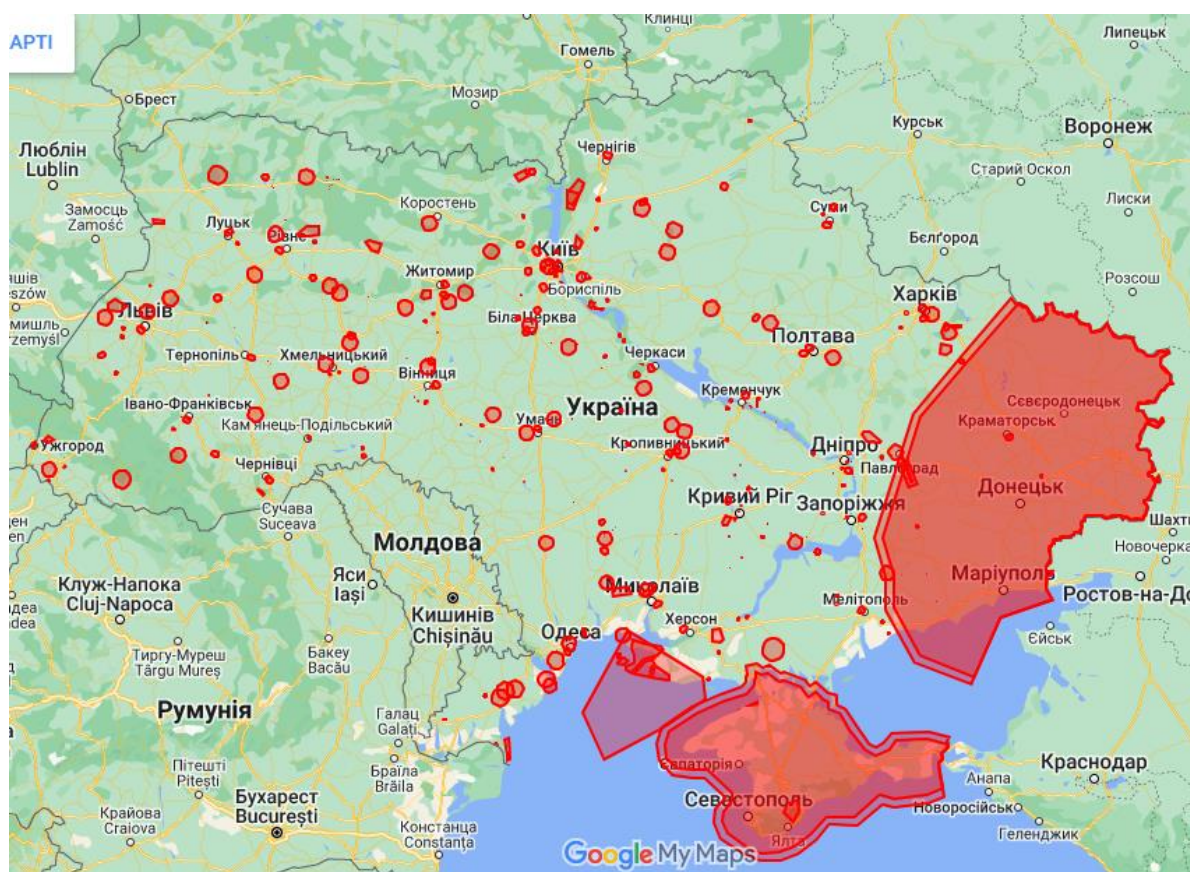

Рисунок 1 – Карта заборонених для польоту зон

Польоти можна виконувати лише за умови прямої видимості, тобто пілот має підтримувати візуальний контакт з безпілотним повітряним судном.

Сертифікація пілота не передбачена чинним законодавством. Перед початком польоту отримання дозволу на зліт та будь-який зв'язок з уповноваженим органом управління цивільною авіацією не потрібен.

Безпілотне повітряне судно, що використовується для розваг, в освітньому процесі для здобуття позашкільної освіти, у науковій та спортивній діяльності, зі злітною вагою не більше 20 кілограмів не підлягає реєстрації у Державному реєстрі цивільних повітряних суден.

На даний час в Україні запроваджено військовий стан тому Державіаслужбою України, відповідно до вимог Повітряного кодексу України [1], повітряний простір для цивільних користувачів закритий.

Висновки. Проаналізувавши наведені вище чинні нормативно-правові акти України, можна дійти таких висновків. Законодавство щодо застосування безпілотних літальних апаратів частково не відповідає тим умовам, які склалися на сьогодні в Україні.

З одного боку – польоти в Україні заборонені, оскільки навіть власники відносно невеликих безпілотних суден є користувачами повітряного простору і несуть повну відповідальність за його порушення. У той саме час, за умови отримання дозволу від військово-цивільної адміністрації можна виконувати польоти. На даний момент в Україні немає єдиної системи видачі дозволів на польоти для проведення топографо-геодезичних робіт.

Варто відзначити, що для агропідприємств створена система отримання дозволів на польоти аграрних дронів. Цей дозвіл видається Генеральним штабом Збройних Сил України, за зверненням від військово-цивільної адміністрації. Така система видачі дозволів суперечить нормам чинного законодавства України і тому використання безпілотних систем є некоректним.

Для забезпечення правил безпеки польотів, сталого розвитку нашої галузі та враховуючі швидкий розвиток безпілотних технологій, пропонується оновити нормативно-правові акти України з урахуванням вимог військового стану, ввести обов'язкову реєстрацію усіх безпілотних повітряних суден і ввести єдину систему сертифікації пілотів.

Список використаних джерел

1. Повітряний кодекс України: Закон України від 19.05.2011 р. № 3393-VI. Дата оновлення: 01.01.2024. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3393-17> (дата звернення: 09.11.2024).

2. Про затвердження Авіаційних правил України «Правила використання повітряного простору України»: наказ Державної авіаційної служби України, Міністерства оборони України від 11.05.2018 р. № 430/210. Дата оновлення: 12.10.2018. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1056-18> (дата звернення: 09.11.2024).